DIBAJI AMA UJUMBE

- Ujumbe huu ni kwa kila muhuduma wa neno la Mungu, kwa kila binadamu ye yote ambaye neema kutoka kwa Bwana ita ku angukiya kitabu hiki ndani ya mikono yako.
- Kwake aaminiye Yesu na kuitaji kuelewa na kukomaa kiroho.

SHUKURANI

- ✓ Kwa Bwana Mungu wa milele ambaye ame tu jaliya neema,uzima,ufunuo na ujuzi kwa kushiriki katika maendeleo ya kazi yake duniani
- ✓ Wa ushirika ya imani ya kikristu ulimwenguni pote
- ✓ Kwa wapendwa wote walio mbali na karibu ambao wali tu unga mukono
  ili kazi hii ifanyike

UANDISHI

Ime tayarishwa na kamati ya uenjilisti ambao kwa msaada ya Roho mtakatifu, ime akilishwa na muchungaji WATIMBWA KALENGA GUSTAVE

LENGO LA KITABU

Kitabu hiki kime undwa na kamati ya uinjilisti inayo paytikana ndani ya « SHIRIKA LA IMANI LA KRISTU ULIMWENGUNI » kifupi « SIKU » ama katika luga la kifransa yaitwa C.F.C.M. kwa ku wezeshwa na roho mtakatifu,kamati hii ime simamiwa na mchungaji WA-KALENGA GUSTAVE

Tume tayarisha kitabu hiki,nikwa sababu ya kutowa ama kupana iliyo na mafundisho ya musingi kuhusu imani ya kikristu inayo faa kwa kuongoza mwanadamu vizuri ndani ya njiya ya wokovu kamili iliyo ya kweli kwaku mu ingiza katika ufalme wa mungu baba kwa kupitiya yesu kristu. Baada ya usomi,uta gunduwa ya kama kitabu hiki kime kuwa na sehemu mbili kubwa :

- ✓ Sehemu ya kwanza ina tuonesha kuhusu uchunguzi ya wokovu, mwanzo yake,shida yake na ma faida zake
- ✓ Sehemu ya pili ina onesha namna yaku ingiya ndani ya wokovu, namna yaku ishi vizuri ndani ya wokovu,ginsi yaku jilinda ndani ya wokovu, ku elewa adui za wokovu ya mutu na ginsi yaku wa shinda ili kufikiya lengo ya wokovu pamoja na kutumika kwaku komaa yake.

  Katika lengo la ku tamani kufikiya kwa ku elewesha sehemu hizi mbili katika masomo matano kama vile :
  - 1. upendo wa mungu na ma hali zake
  - 2. Zambi, Matokeo yake na hali zake mpaka mwisho wake
  - 3. Kupona ama wokovu ya Kutoka mu zambi, na ma hali zote zinazo faa kwa kila mutu ambaye amekuwa motto wa mungu na ma taratibu zake.
  - 4. Vita ya shetani na ma aina zake na ginsi yaku shindana naye pamoja na uhakika ya ile ushindi.
  - 5. Maombi na ma taratibu zake ambazo zinazo faa kwa kila mukristu wa kweli.

Lengo ya haya somo tano, ni ili kwamba mafundisho yaliyomo ndani kwa kupitiya msaada ya roho mtakatifu yafikiye kuvunja ma mafundisho mabaya,ma imani zibaya ama Matendo mabaya yaliyo kinyume na haya mafundisho ambayo ndiyo ya kweli ya biblia. Sherti ile yote ya mubaya ifike ku ondoshwa na kutupwa mbali kwa msaada ya roho mtakatifu.

Msukumo wetu mwengineni zaidi kwa wale wanao fafanua biblia vibaya na ina onekana ao ni kwa faida ya ma dini zao,ao ni kwa faida ya ma maisha zao za kimwili ama kidunia, na wengine labda ni sababu ya kuto kujuwa. Hawa nao tume tayarisha itakayo kuwa msaada kwao katika sehemu yetu ya tatu ya kitabu hiki. Kwa hayo, twaku takiya usomi mwema tena ikuwe kwa uongozi wa roho mtakatifu na kwa hiyo, Mungu aku bariki.

JINSIYA KUJIFUNZA VIZURI KUHUSU IMANIYA KIKRISTU KAMA VILE IME ELEWESHWA NDANI YA BIBLIA

0. KIINGILIO

01. MWANZO WA IMANI YA KWELI

Mwanzo ya imani ya kweli ya kikristu, ni kuji tahidi kwa ku fikiya ku elewa kwanza :

Uwepo wa mungu na hali zake

02. MUNGU NI NANI?

Mungu ni roho tena kamilifu

- Mwanzo 1:2
- ➤ Wakolosayi 1:15
- Yohana 4:24
- > 1 Timoteo 1:17
- ➤ Hebrania 11:27

03. MUNGU NIMUMOJA TUU

Na ni yeye aliye peke yake:

- ➤ 1 Timoteo 2:5
- ➤ Isaya 42:8
- Marko 12:29-30
- ➤ 1 Wakorinto 8:4
- Waefeso 4:6

04. NI YEYE PEKE YAKE ALIYE MUMOJA TUU NA NDIYE ALIYE HAI

- > Isaya 43:10
- > Isaya 45:18-22
- Matayo 26:63
- Matendo 14:15
- > 1 Watesalonika 1:9
- ➤ Waebrania 10:31

05. NAFSI TATU YA MUNGU NI JEE?

Kamaime semekana ya kwamba kuna Mungu mumoja, ila yule aliye mumoja ana ji tiya katika nafsi tatu ni hivi :

« Baba, Mwana na Roho mtakatifu »

Je hizi nafsi tatu za uyu Mungu mumoja ya wezekana, ionekane ndani ya bibiliya? Jibu ni ndiyo sababu inaonekana kiwazi ndani ya Bibiliya. Soma maandiko hayo na uya elewe bila kutiya mafikiri ya dini yako

- 2 Wakorinto 13:13
- 1 Wakorinto 12:3-6
- ❖ Yohana 14:1-17 (yohana 14:1 et 2 tena Yohana 14:15-18
- ❖ Yohana 1:1-3
- Mwanzo 1:2

05A). UBABA WA MUNGU

Matayo 11:25-27
 Matayo 12:50
 Matayo 15:13
 Matayo 5:45
 Matayo 16:17
 Matayo 6:4, 8-9
 Matayo 7:11
 Matayo 7:11
 Waroma 8: 15
 Matayo 10:18-20
 Matayo 1:17

- 2 Wakorinto 1:3

B). MWANA NA BABA NI MUMOJA TUU

Yohana 10:30 na 38
 Yohana 17:5, 11,22
 Yohana 14:9-11
 Yohana 5:17-18
 Yohana 8:16-18
 Yohana 8:16-18
 Yohana 21: 22

C). BABA, MWANA NA ROHO MUTAKATIFU

Iyi ni mafundisho ya kweliiiyo ndani ya Biblia. Kwa kuielewa,soma maandiko haya, kwa maakini, na uisome bila tegemeo Fulani, neno la mungu alo peke liku eleweshe.

-Yohana 18: 37 -Yohana 16: 13 -Waefeso 4: 21 - Tito 1: 2

-Yohana 14: 6 -1 Yohana 5: 6 na 20

D). KUCHANGANYIKIWA NAKUTO ELEWA YA WATU, KUHUSU IZI NAFSI TATU YA MUNGU YA TOKANA NA NINI

iyi Mchanganyikiyo ya watu ya kufikiya kwa kuto elewa kuhusu izi nafsi tatu za uyumungu aliye mumoja yatokana na:

- ✓ Hali ya unyenyekevu ya izi nafsi
- ✓ Mafundisho mabaya ya ma dini za watu ambao hawana muda ya kujifunza biblia
- ✓ Kwa msaada war oho mtakatifu twaku sii uelewe maandiko haya na yeye peke yake akufunze kuhusu unyenyekevu wao. Kweli, kweli unyenyekevu iliyo katika nafsi za mungu pasipo kuimarishiwa vizuri ya weza kuchanganikisha. Ndiyo maana twaku omba uchunguze maandiko haya

I. MUNGU BABA ALI MUTUMA MWANA

-Matayo 21: 37 -Yohana 8: 42 -Yohana 6: 37- 40 -Yohana 7: 28-29 -Yohana 10: 36-38

-Yohana 16: 27-28

II. YESU KRISTU ALI ZALIWA KWA UWEZO WA ROHO MTAKATIFU

-Matayo 1: 18 na 25

- Luka 1:34-35

III. YESU KRISTU ALIBATIZWA NA ROHOMTAKATIFU

-Matayo 3: 11

IV. YESU KRISTU KAMA VILE MWANA NDIYE ALIYE MUTUMA ROHO MTAKATIFU

-Yohana 15: 26 -Matendo 1: 8 -Yohana 16: 7 -Matendo 2:1-33

V. IYI MUUNGANO AMAUPATANISHO YA IZI NAFSI ZOTE TATU, NIYA UKAMILIFU KWELI

KWELI

-Matendo 10: 38 -Yohana 14: 26 -Waroma 8: 9 - 1 Yohana 3: 23-24

VI. TUCHUNGUZE TENA KWA HABARI ZA KUPANA NEEMA

Kwa habari za kupana neema, utaelewa ya kama Biblia ina onesha kwa wazi ya kama; **Neema ina toka kwa baba na kwa mwana.**

-Waroma 1: 7 -Wagalatiya 1: 30 -2 Watesalonika 2: 16

-2 Wakorinto 1: 2

N.B: Kwaku elewa maandiko ya onekana ya kama hawa nafsi tatu, ya fanya umoja,ndiye Mungu moja tuu.

-Yohana 5: 5-7 -Yohana 15: 26 -Matayo 28: 19 -2 Wakorinto 13: 14

-Yohana 14: 26 -1 Petro 1:2

VII. MUNGU MWENYE UWEZO WOTE:

Mungu mwenye uwezo

-2 Wakorinto 6: 17-18 - Ufunuo 21: 22

Mungu Mwana mwenye uwezo

-Matayo 1: 20-23 -Waroma 1: 3-4 -Matayo 3: 17 -Yohana 1: 1-3

-Matayo 17: 5 - Ufunuo 11: 15-17 - Luka 1:35 - Ufunuo 15: 3-4

- Isaya 9:5

Mungu roho mwenye uwezo

- Luka 1:35 -1 Wakorinto 2: 11-14 -1 Wakorinto 3: 16 -1 Watesalonika 4: 8

SOMO 1: ZAMBI

1. UFAFANUZI

Zambi ni kuhasi sheria za mungu ao kupita kinyume na amri za mungu ao tena kuasi taratibu zake

-1 Yohana 3: 4 -Yoshua 1: 8 na 18 -Kumbukumbu 9: 7 -Mwanzo 2: 17 -Mwanzo 3: 6- 7 -Waroma 5: 19

2. ZAMBI YA ASILI. AO ZAMBI YA KUZALIWA

Iyi ni aina ya zambi ambao kila mwanadamu ana zaliwa nayo inayo tokana na wazazi wa kwanza yaani adamu na eva mu bustani ya edeni

-Waroma 5: 12-15 -Waroma 6: 23 -Waefeso 3: 9-20 -1 Yohana 1: 8-9

3. MWANZOYA ZAMBI

a) Zambi ya kwanza ili anziya mbinguni, kwa kupitiya uasi ya malaika.

-Isaya 14: 12-14 -Mwanzo 3:12-13

-1 Yohana 3: 8

b) Namna zambi ile ili ingiya mu dunia

Kwa zambi kuingiya mu dunia, ili letewa tu na shetani kwa njiya hii:

-Mwanzo 3: 4 -1 Yohana 3: 8

-Mwanzo 3: 12-13 -1 Wakorinto 15: 21-22

- Yohana 8: 44 -Waroma 5: 12

4. HALI YA ZAMBI

-Matayo 12:43 -45 - 2Timoteo 3:135

-Matayo 15: 18-20 - Tito 3: 3

-Yohana 8: 34 - Yakobo 1: 14-15
-Waroma 6: 12 - Yakobo 4: 1
-Waroma 7: 11 - 2 Petro 2:19 -20
-Waroma 8: 13 - Yakobo 4: 17
-2 Timoteo 2:26 - Waroma 14: 23
-Mezali 24:9

5. MIFANO YA MA ZAMBI FULANI FULANI

-Mezali 14:21 -Waebrania 3: 13 -Mezali 24:9 -Zaburi 19: 14 - Yakobo 4: 17 -Matayo 19: 18 -1 Yohana 3: 4 -Matendo 5: 1-11 -1 Yohana 5:17 -Waroma 13: 9-14 - Yakobo 1: 15 -Wagalatiya 5: 19-21 -1 Yohana 3: 15 -Waroma 13: 13 -Kutoka 20: 16-17 -Ufunuo 21: 8 -Kutoka 20: 10 -Isaya 5: 11-13 -Kutoka 20: 14 -Ezéchiel 21: 12 -Kutoka 20: 13 -Walawi 20: 10 -Kumbukumbu 18: 16-21 -Isaya 5: 11-13

- Waroma 13:13

6. IBADA ZA MUNGU

-Kumbukumbu 5: 7-9 -1 Wakorinto 10: 7 -Walawi 26: 1 -Wagalatiya 5: 20 -Yeremia 10: 3 -Ufunuo 21: 8

a) Ku abudu mashetani

-1 Wakorinto 10: 20-22 -Ufunuo 13: 4 -Ufunuo 9: 20-21

b) ku abudu mashetani aomasanamu

-Kumbukumbu 27: 15 -Kumbukumbu 7: 24-26

-1 Yohana 5:21 -Kutoka 20:3-6 c) Kuabudu sanamu ni ku abudu shetani

-1 Wakorinto 10: 14 -Ufunuo 9: 20-21 -1 Wakorinto 15: 21-22 -1 Wakorinto 10: 20

7. UJIKINGE NA MASANAMU

🖶 Sababu munguwa mbinguni haku baliyane na ma sanamu

-1 Yohana 5:21 -Waroma 1:24-25 -Matendo 17:16-17

Angalisho kuna viongozi fulani wa ma dini ambao wana tumiwa na shetani kwa kuongoza watu katika ma ibada za ma shetani ao mu ma ibada za masanam. Fanya angalisho na watu kamana hawa. Usi angaike na vitu, cheo aokujulikana.

<u>Soma:</u> -Ufunuo 13: 14-15 -Ufunuo 19: 20 -Matayo 23:16 -Matayo 23:13-14

Hukumu ya mungu ime andaliwa kwa wa abuduo sanamu

-1 Wakorinto 6: 9-10 -Ufunuo 21:8

Mungu ata haribisha mataifa sababu tu yak u abudu sanamu

-Kumbukumbu 7: 24-26 -Kutoka 20:5

8. ZAMBI KUBWA

Je? Kuna kuwa zambi kubwa na zambi ndogo? na utofauti ni nini?

-Matayo 12:31 -Ufunuo 16: 11 -1 Yohana 2:22 -Ufunuo 13: 5 -Waroma 1:28-32 -Walawi 24:16

9. SHINA YA MA ZAMBI ZOTE MU DUNIA

Shina ya ma zambi zote apa ku Dunia ni ku kataa ku amini YESU kristu sawa vile bwana na mwokozi wa maisha ya upekee

Yohana 3:18
 Yohana 3:4
 Ufunuo 21: 7-8
 Ufunuo 8: 22-27

10. MATOKEO YA ZAMBI

Tusemapo kwa matokeoya zambi hapotwataka kusema tuu ju ya mushahara ya zambi. Amamalipoambayo mutu anafikiakakupata kwa mwisho baada yaku fanya zambi.

✓ 2Timoteo3 :1-17 kuishi muma wakati wa shida sana

✓ Marko 4:18-19 Mutu ana fikiya kuwa mutumwa

✓ Waefeso2:3 kuwa mtumwa wa zambi maisha yote

✓ Mwisho ya mauti ya kiroho ama kifo ya kiroho ni ma angamizi naupotevu wa milele

- 1 timoteo 5:6 - Waefeso 2:1 - Luka 15:35 - Waefeso 5:14 - Yohana 6:53 - Wakolosayi 2:13 - Waroma 6:23 - Luka 2:43-46 - Matayo 25:41-46 - Waroma 1: 18-32 - Marko 3:29 - Waroma 2: 8-9

- Luka 3:17

11. MAONYO KUHUSU ZAMBI

- Waroma 6: 12 -Waebrania 12: 24-29

- 1 Wakorinto 15: 34 - 2 Petro 3:17 - 1 Timoteo 3:6 - Yohana 2:16

12. MUNGU HAKUBALIANE NA ZAMBI

Yohana 15:22Waroma 1: 20-21Yohana 5:14Yohana 8:11

- Waroma 2: 1

13. INA ITAJIKA KU ACHA KUTENDA ZAMBI

 - Waroma 12:9
 - Waebrania 12: 1

 -1 Wakorinto 10: 6
 - 1 Petro 2: 11

 - Waefeso 4:22
 - 1 Yohana 1:9

14. MUNGU ANAITA WENYE ZAMBI WOTE KWA TOBA

- Matayo 11:28-29 - 1 Timoteo 2:1-5 -Ufunuo 22:17

SOMO 2: UPENDO WA MUNGU

1. MUZIHIRISHO YA UPENDO WA MUNGU

Apa ni kusema namna gani mungu ana jihirisha ama ana onesha upendo yake kwa wanadamu:

Yohana 3:16
 Yohana 13:1
 Yohana 15:9-13
 Waefeso 2: 4
 Waefeso 5:2
 Waroma 5:8
 Waroma 8:35
 Yohana 3:16
 Ufunuo 1:5

2. MPANGO YA WOKOVU YA WANADAMU

Kwa kuwa mungu ana juwa vyote ni kusema katika ujuzi yake tangu kuumbwa kwa dunia ali juwaka ya kama mwanadamu atafikiyaka kukoseya na ku anguka katika zambi, ndiyo maana tangu kuumbwa ya dunia aka panga mupango ya wokovu ya ile dunia yaani wokovu ya wafanya zambi nayo ni kwa njiya tu ya upendo wake;

Mwanzo 3:15
 Waefeso 1:4
 Matendo 2:23
 1 Wakorinto 2: 7
 Z Timoteo 1:9
 Tito 1:2
 Waebrania 4:3
 Ufunuo 13:8

3. <u>UJIO WA YESU KRISTU ILIKUWA KWA KUOKOLEWA KWA WAPOTEVU WOTE WATAKAO</u> MWAMINI

Matayo 1:21 Yohana 3:17 Yohana 10:10 Luka 2:11 Yohana 12:47 Uka 4:43 Waebrania 7: 25

Luka 19:10

4. NAMNA YA KUFIKIYA WOKOVU YA KWELI

a) WOKOVU NIZAWADIYA NEEMA

Wokovu ni zawadi ya neema,ila ina patikana tuu kwa njiya ya imani ndani ya yesu kristu

- Waefeso 2:8-10 -1 Wakorinto 8: 9 - Yohana 6:28-29 - Tito 2:11

- Waroma 5: 15 - Waebrania 11: 6 - Waroma 3: 24 - 1 Yohana 5:4

- Waroma 11: 6

b) IMANI IPELEKAYO KWA WOKOVU

na ile imani ambayo ina weza fikisha mutu kwa wokovu kamili, ina omba ijengwe tu ju ya yesu kristu

-1 Timoteo 2: 5 - 1 Yohana 2:2 - Matendo 4:12 - Yohana 10:9 - Matayo 1:20-23 - Yohana 11:25-26 - Yohana 6:35-65 - Yohana 13:13 - Yohana 8:24 - Yohana 14:6 - Yohana 9:5 - Luka 2:10-11 -1 Wakorinto 1: 30 - Waebrania 7: 25

c) VITA KUBWA KATI YA MUKRISTU NA ZAMBI

Yafaa kufikiya kuelewa ya kama kwakufikiya kuamini, ao baada yaku amini,kuna vita kubwa sana katikati ya zambi na mukristu.

- Waebrania 3: 12-14
 - 1 Petro 4: 11
 - 1 Petro 4: 1-2
 - Waroma 6: 2 na 6
 - Wakolosayi 3: 5

d) EPUKA SANA KUTAWALIWA NA ZAMBI

ingawaje vita ya shetani, ilani sherti kuji tahidi tu kusudi zambi isi pate nafasi ama kutawala ukristu wa mukristu

- Waroma 6: 1 -2 Wakorinto 7: 1 - Waroma 2: 14 - Tito 2: 12

SOMO 3: WOKOVU KAMA ZAWADI

Hata kama wanadamu walikuwa hawa staili mbele ya uso wamungu kwa sababu ya zambi, ila kwa sababu tu ya upendo wa mungu aka toleya wanadamu zawadi ya wokovu nayo ni kwaku pitiya imani tu ndani ya yesu kristu.

1. ZAWADI YA BURE.

-Yohana 3:16 -2 Wakorinto 9: 25 -Yohana 4:1 -Waefeso 2:8-9 - Waroma 6: 23 - Tito 3:5-7

- Waroma 8:32

2. SABABU YA IYI ZAWADI, NI ILI WANADAMU WOTE WAFIKIYE WOKOVU

- 2 Petro 3:9 -2 Wakorinto 5: 14-15

-1 Timoteo 2: 3 na 6 -Yohana 3:16

- Ufunuo 22:17

3. MA AJABU YA WOKOVU

Wokovu wa mungu ni wa ajabu sana kwa sababu inatokana tu sawa vile bitu ya mizaa ama bya ku puuziya na nikwa ile mizaa tu njo mutu anafikiyaka ku ipoteza ama kui kosa.

- Matayo 25:44
 - Luka 18:28-30
 - Yohana 3:14-17
 - Yohana 3:36
 - Yohana 6:27
 - Yohana 10:28
 - Yohana 12:35
 - Waroma 2:7
 - Wagalatiya 6:8
 - 1 Timoteo 6:19
 - Yohana 2:25
 - Yohana 17:3
 - Ufunuo 17:3

4. ZAWADI YA WOKOVU SHERTI IKUBALIWE

Atakaye jaliwa neema yaku kubali iyo zawadi ya wokovu ya mungu kwa kupitiya tu imani ndani ya yesu kristu, uyu mutu ame jaliwa neema. Tena si vema kutiya ndani upuuzi kwa sababu upuuzi ni moja wapo ya njiya ya shetani. Sababu iyi zawadi ya bure njo ina patiyaka mutu uzima na tena ile uzima ya mpaka milele.

- Waefeso 2:8
 - 1 Timoteo 6:18-19
 - 1 Yohana 2:25
 - 1 Yohana 2:25
 - 1 Yohana 5:20
 - Wagalatiya 6:8

- Yuda 21

5. DAWA YA UPONYAJI YA MAISHA YA WANADAMU :Waebrania 2:3

a) Iliyo ya lazima sana mu maisha ya mwana damu ni kuji tambuwa kama mufanya zambi, kasha ku amuwa kuzi acha zambi zote ambazo unazo zi tambuwa. Baada ya iyo,una geuza maisha katika uamuzi yako yote. Yaani una acha vyote na una fuata yesu yeye peke yake.

-Matayo 3:2
-Luka 13:3
-Luka 15:3-10
-Luka 15:17 na 18 tena 21
-Luka 18:13
-Luka 24:46-47
-Waebrania 12:1
-Matendo 20:21
-1 Yohana 1:9

b) <u>Ukuhani wa Yesu kristu sherti ueleweke</u>

Elewa ya kama kila kuhani mkuu alipashwa kila mwaka kwenda mahali patakatifu pa patakatifu ili kuombeya taifa rehema na kukubaliwa tena mbele ya Mungu wao. Ila ukuhaniwa yesu uli juu sana, kuliko izo ukuhani za kwanza;

- Waebrania 2:17
 - Waebrania 4:14-15
 - Waebrania 7:26
 - Waebrania 5:5-6
 - Waebrania 10:21-25
 - Waebrania 9:11-12

c) Ya lazima na inayo faa tu niku patiya yesu maisha ai tawale

yani uki fikiri mingi tazama dunia na mambo yake, mfano vitu vya siasa , technologia,na maendeleo fulani-fulani uta changanyikiwa ;ila iliyo kubwa na ya muhimu niku kubali ku mupatiya yesu maisha yako aitawale na kui ongoza kwa kupitiya neno lake njo kusema kutembeya sawa na maongozi ya biblia

-Matayo 21:22 - Waroma 10:9-10 -Yohana 1:12 - Waroma 10:13 -Yohana 14:6 - Waroma 14:9 -Matendo 4:12 -1 Wakorinto 3:11

d) Faida ya wokovu na njiya zake

-Yohana 6:28-29 -1 Wakorinto 8:9

- Waroma 3:24 -Tito 2:11

- Waroma 5:15- Waroma 11:6- Yohana 5:4

e) Maana ya kuamini yesu kristu ni kusema nini?

ku amini yesu kristu niku musadikiya na kumu kubali kama vile mungu aliye vaa mwili ili afike kuokowa wanadamu. Wakolosayi 2 :9, baada ya hiyo una kubali kutawaliwa na yeye yaani kutawaliwa na neno lake,niku sema kwa luga yengine, kukuwa na fanya tu byenye neno lake lina ku amuru ufanye na kuacha byote byenye neno lake lina kukataza. Ingawaje musukumo ya watu ama ya dunia hata muwemo faida gani, tembeleya tu ku shauri ya biblia.

-Ufunuo 3:20 - Waefeso 3:17 - Wagalatiya 2:20

f) Ukristu siyo imani ya haya

Ukristu siyo imaniya haya wala jambo ya uficho ao tena kuwa mwana memba wa kanisa, fulani la kikristu,nayo siyo jambo la haya. Ndiyo maana ikiwezekana una weza ata kuijulisha kwa watu wengine bila haya wala wote woga.

-Matayo 10:32 -Yohana 4:15 - Waroma 10:9 -Luka 9:26 -1 Yohana 2:23 - Waroma 1:16 - Waebrania 11:16 - 2 Timoteo 1:8

6. MA FAIDA ZA BAADA YA WOKOVU

Ina ya faa kwaku eleweka ni kwamba baada ya wokovu, yaani kisha kumu patiya yesu kristu maisha ai tawale na kui ongoza. Mwanadamu yaani uyu mukristu anapata ma faida fulanifulani haziko za haya na ziko wazi.

Mfano:

Mutu ana pona na hukumu na anatoka mu uwezo wa zambi na anakuwa huru kweli

- Yohana 3:18-19 - Waroma 5:18 - Yohana 8:34-36 - Waroma 6:17-18

- Wagalatiya 5:1

Mutu ana pona na maisha ya kukuwa muasi mbele ya mungu kila siku

- Yohana 12:48

Mutu ana okolewa kwa Kutoka katika giza ya shetani,ambayo ilikuwa na zubalisha mutu na kumufanya kuwa mupuhuzi wa maneno ya mungu, ama na kaziya mungu.

- Wakolosayi 1:13
 - 1 Yohana 1:5
 - 1 Yohana 2:9-11
 - 1 Yohana 5:18
 - 1 Petro 2:9

Mutu ana pona kwa Kutoka katika giza ya shetani

Giza ya shetani njo ina zubalishaka mutu na kumufanya ana kuwa mupuhuzi, mupinzani, na buyuwayi mingi isiyo kuwa na faida na mabishano ya ma dini.

- Wakolosayi 1:18
 - 1 Yohana 5:18
 - 1 Yohana 1:5
 - 1 Petro 2:9
 - 1 Yohana 2:9-11

7. UFUNFGULIVU YA KWELI YA MAISHA YA MWANADAMU

Ma laana yote ya kila aina na mikoshi yote na ya kila aina,na mavifungo vyote vya kila aina vina isha na vina toka vyote saa mutu ana patiya yesu maisha yake. Sababu yesu akikaa ndani ya mutu hawezi ku kaa pamoja bitu bya giza.

- Matayo 11:28 - Matayo 10:38 - Matayo 5:22

- Yohana 8:34-38 - Matayo 22:13 - Matayo 18:9
- Matayo 13:38 - Matayo 25:41 - Luka 16:22-31
- Matayo 21:40-41 - Yohana 8:41-44 - Luka 3:9

- 2 Watesalonika 1:7-9 - 1 Yohana 3:10

❖ Uzima ya mungu iko njo ndani ya yesu kristu na uki funguliya yesu roho yakona una mupa nafasi aikale ndani yako, yaani una acha yesu aku tawale maana yake, uzima wote wa mungu kwaku pitiya yesu una kaa ndani yako. Niku sema hali yako ya zamani na ya asili ita kuwa ilisha pita na ku isha, ndiyo maana una kuwa kiumbe kipya pamoja na yesu kristu.

- Waroma 8:11-14
 - Yohana 5:11
 - 2 Wakorinto 5:16-18
 - 1 Yohana 5:12
 - Yohana 1:4
 - Yohana 15:1-7
 - Yohana 5:21

- Waroma 5:21

UZIMA WA YESU TWAIPATA KWA BURE.

Yesu ana pana uzima yake kwa bure. Ijapokuwa ie uzima yake na njo tu uzimaya mungu. Yaani uki amini yesu, ile uzima ita kaa ndani yako

Yohana 10:10Yohana 11:25-26Waroma 7:4Waefeso 2:4-5

- 2 Wakorinto 4:11

❖ MAISHA YA KRISTU INA ZIHIRIKA

Maisha ya kristu ndani ya mwanadamu,sherti ionekane ndani yake na izihirike hata mu Matendo

- 2 Wakorinto 4:11 - 1 Wakorinto 10:16-17 - 2 Wakorinto 4:17 - 1 Petro 1:10-11

❖ MAISHA YA KRISTU INA ONESHA MA ALAMA

Kuna pashwa kuwa ma alama Fulani- Fulani ambazo zina jioneshaka kwa wazi ndaniya maisha ya mutu mwenye ame amini vizuri na kama uzima wa mungu iko ndani yake kwaku pitiya yesu kristu.

- 1 Yohana 5:1 - Yohana 3:15 - Matayo 16:16-17 - Luka 2:11

- Matendo 16:30-31

❖ KUZALIWA NA MUNGU AMAKUZALIWA KATIKA ROHOYA MUNGU

Kuzaliwa na roho ya mungu ama kubatizwa katika roho ya mungu sherti izihirike na kuonekana kwa wazi ndani ya mutu aliye amini vizuri.

- 2 Wakorinto 5:17 - Yohana 1:12-13 - Yohana 3:3 - Waroma 8:14-16

SOMO 4: TARATIBU ZA UKRISTO WA KWELI

1) UFAFANUZI WA NENO TARATIBU

2) HAPASHWE KUISHI KIKAWAIDA KAMA WATU WA DUNIA

- Yohana 17:14-19 - 1 Wakorinto 10:31 - Waroma 11:36

3) ANA PASHWA JITAHIDI SANA KUWA NA SIKIYA MANENO YA MUNGU NA KUI ELEWA

Baada kusikiya manenoya mungu na kui elewa, ina itajika tena kuishi na kuitiya katika Matendo. Na uji tahidi kwaku ifanya ikuwe katikati ya ma sababu kubwa ya mafikiri yako

- Wakolosayi 3:16
 - Yohana 8:34
 - Yohana 15:3
 - Matendo 17:10-11
 - Yohana 17:17
 - 1 Yohana 2:24
 - Zaburi 19:14
 - Zaburi 1:2
 - Zaburi 104:34

- Waefeso 16:17 - Wafiilipi 2:16

4) KUJI ELEWA KAMA MUFU KWA AJILI YA ZAMBI

Uhakika ambayo inapashwa kuwa ndani ya mukristu ni kuji elewa kama vile mufu ama maiti kwa ajili ya zambi lakini aliye fufuliwa katika yesu kristu ili awe tu kwa kutenda mema inayo faa ju ya utukufu wa bwana. Bali siyo kwaku ji pendeza.

- 2 Wakorinto 5: 16-17 - Waefeso 2:1 na 6 - Waroma 6:2 na 11 - Wakolosayi 3:1-3 - Waroma 8:11 - 1 Petro 2:24

- 2Timoteo 2:11

5) TOSHA HAYA SABABU YA UKRISTO

Yaani maisha ya Ukristu siyo jambo ya kusikiliya haya ama boga Fulani-Fulani kama ni kuhusu kazi ya mungu ama kwa kuteteya Ukristu woga na haya, tosha na uvi tupe mbali sana na weye. Yaani ufikiye kwaku: "TANGAZA IMANI PAMOJA NA MUSIMAMO MUKALI"

- Matayo 10:32-33 - Yohana 6:66-69 - Yohana 11:27 - Yohana 20:27-29 -Marko 8:15-16 -Marko 5:18-19 -Luka 9:26 -Luka 12:8 -Matendo 1:8 -Matendo 5:19-23 -Matendo 8:9-10 -Matendo 22:14-15 - Yohana 1:48-49 - Yohana 4:28-29 - 2 Timoteo 1:8 -1 Yohana 4:15 -1 Yohana 2:23 -1 Petro 3:15

6) UTAISHI MAISHA YA UTOFAUTI NA YA WATU WA DUNIA

Ya faa kujikaza kuishi maisha ya utofauti na ya watu wa dunia wale ambao hawa jail mungu ama kutembeya katika woga wake

-Yohana 17:15-16 -1 Yohana 2:15 - Matayo 16:26

-Wagalatiya 6:14 -Wagalatiya 1:4 - 2 Timoteo 2:4 na 19

-1 Wakorinto 6:9-12 -2 Wakorinto 6:17-18 - Waroma12:2

-1 Watesalonika 1:9-10

7) INA ITAJIKA KUISHI MAISHA MAPYA YA KUMU TII KRISTO

Kila mukristu wa kweli ama kila mtoto wa mungu ambaye anaye ji heshimiya ana pashwa kuji kaza kwa ku jipatiya ma taratibu inayo mufaa kwa kuishi katika utiifu wa kweli wa neno ama wa maagizo ya mungu.

- Wakolosayi 2:6-10 - Wakolosayi 3:5-10 - Waroma 6:4

- 2 Wakorinto 5:17 - Wagalatiya 6:15 - Waefeso 2:15 - Waefeso 4:24 - 1 Yohana 2:3-6 na 17 - 1 Yohana 3:22-24 - 1 Yohana 5:2 - Yohana 14:14 na 23 - Yohana 15:10 na 14

8) YA FAA KUISHI KAMA MUTU WA ROHONI

Taratibu za mukristu wa kweli anaye jitambuwa kama mutoto wa mungu, sherti ajitambuwe kama yeye ni mutu wa kiroho na ajikaze kuishi maisha ya rohoni.

- Wagalatiya 5:15-16 - Yohana 16:13 - Waroma 8:14 - Matendo 13:2 - Matendo 16:6 - Matendo 10:19-20

9) KUEPUKA MA TAMAA ZA MWILI

Tusemapo ma tamaa za mwili ,hizi zina gawanyika katika sehemu mbili

✓ Ma itaji za mwili kama vile viungo vya mutu ambavyo vina weza kuwa na haja ya kusukuma mutu mu zambi.

MFANO : kiu ya pombe, usherati, hasira ya ugonvi, usingizi ya uvivu, chakula ya tamaa

-Waroma 13:14 -1 Petro 2:11 - 1 Petro 4:2

✓ Faida ya vitu vya kiduniya vinavyo tamanika na nivya kushawishi na tena vina tiya moyo vina fariji maisha ya kimwili ila matokeo yake ao mwisho yake nikinyume ya mapenzi ya mungu. Epuka haya yote:

-Matayo 13 :44-46 - Waroma 15:1 - Waroma 12:13-14 - Luka 21:36 - 2 Wakorinto 4:11

10) MUNGU PAMOJA NA FAIDA ZAKE ZOTE NDIZO ZITA KUWA KUNAFASI YA KWANZA

⇒ Yafaa kuelewa ya kama mwanadamu ali umbwa na mungu, na tena ali umbwa kwa sababu ya sifa za mungu. Ni kwa sababu yafaa kuelewa ya kama yote ambayo una weza kufanya iwa kwa tendo ama kwa maneno uhakikishe ya kama ume ifanya kwa utukufu wa bwana yaani sifa za bwana zionekane mu byako byote

- Matendo 6:4
 - 1 Watesalonika 5:14-24
 - 2 Wakorinto 8:1-15
 - 1 Wakorinto 10:31
 - Yohana 4:34
 - Zaburi 119:2
 - Yeremia 29:13

UWE NA MUSIMAMO IMARA Kwa kutaka kutimiza sifa za bwana, ingawaje mashutumu.

-Waefeso 6:13 - 1 Wakorinto 16:13 - Wakolosayi 3:17 - Wafiilipi 4:1

Tume umbwa na mungu na sherti tu ishi tuu kwa sababu ya ma faida zake. Elewa kama ivi tu.

- Waroma 11:36 - 1 Wakorinto 10:30-31 - Wakolosayi 3: 16-17 - Wakolosayi 1: 16

11) MOYO WA UPENDO NI SHURTI YA KILA MTOTO WA MUNGU NA UJIPE TARATIBU KWA

HII

Kwakuwa mungu ni upendo, sherti kila aliye zaliwa na mungu yaani kila mutoto wa mungu awe na upendo kwa sababu hii ndivyo hali ya moyo ya kila mutoto wa mungu

- 1 Yohana 4:16-17 - Yohana 13:35 -Matayo 22:37-38

-Waefeso 5:2 - 1 Wakorinto 13:1-13

Sherti upendo wa mukristu izihirike kwa kwa watu wote

Mungu ni upendo na upendo wa mungu hauna ubaguzi, na kama roho ya mungu iko ndani ya mukristu , sherti ionekane,kwa kuzihirisha upendo iliyo ndani yake.

- Yohana 15:10 na 13 - 1 Wakorinto 16:14 - Wafiilipi 1:9 -Waefeso 5:2 - Yohana 3:16 na 23 - Yohana 4:21

v upendo ya zaidi ita onekana

sababu upendo ya zaidi ina onekana kamavile maabudu ndiyo maaniiyo upendo ya zaidi ina pashwa kuwa tuu kwa mungu na katika kazi yake na katika kutenda mema. Tuta fanya iliyo ya zaidi ni kwa mungu na kisha katika jamaa ya imani

 -1 Yohana 5:1-2
 -Matayo 22:38
 -Matayo 22:37

 -Kumbukumbu 6:5
 -Kumbukumbu 11:1
 -1Petro 1:22

 -1Petro 3:8
 -1Petro 4:8
 -1Petro 5:14

♥ Upendo ya faa izihirike hata na kwa adui

-Matayo 5:44 -1Petro 3:9 -2 Wafalme 6:22

SOMO 5: VITA VYA SHETANI

Baada yak u amua ku mupatiya yesu maisha katika haki yote yaani una amua kuwa mukristu wa kweli, yaani kuwa mukristu wa kiroho

Usi sahau kama ukingali katika dunia na shetani ni mufalme wa dunia, na uamzi yako hai mufurahishe yaani kwa kambi yake ame jikuta ginsi ha furahi sababu ame pungukiwa kwaku kupoteza.

Ndiyo maana kwa moyo wa chuki na ya hasira, ana fanya iwezekanavyo kwa nguvu zake zote akupige vita munjiya zote atakazo ziweza ili aone kama ata ku rudisha tena kwa upande wake. Na hiyo vita anaweza ku ileta kwa njiya mbili. Ao kwa mema ao kwa mabaya,usipo kuwa bila musaada wa mungu, watu wengi wana shindwaka kubi elewa, ndiyo maana twaweza kusoma maandiko haya.

Shetani ana tumiya ujanja

- Yohana 6:70 - Yohana 13:2 -1Petro 5:8 -Marko 8:33

Shetani anaweza kutumiya mabaya

- 2 Wakorinto 12:7 na 10 - 1 Wakorinto 4:9-13 - Marko 14:65

DAWA YAKU SHINDA VITA VYA SHETANI

1) KUSHIKA MAANDIKO NA KUWA NA MUSIMAMO KATIKA IMANI

Uta elewa ya kwamba shetani ali mufikiya yesu naye vile vile kwaku mu jaribiya, ila yesu alimu shinda kwaku tumiya maandiko matakatifu pamoja na musimamo. Yesu aliwa ambiya wafuasi wake, yeye kama vile muti mubichi ana pata magumu, sasa ita kuwaje kwa wafuasi wake ambao wao walio kama miti mikavu.

-Luka 4:4 na 8 na 12 -Luka 23:31

a) Shetani ana shindwa mbele ya yesu

Msimamo ya yesu ilitosha kwa kushindwa kwa shetani

- Waebrania 2:14-15 - 1 Yohana 3:8

b) Yesu kristu iko na utawala juu ya shetani hata na mwa iyi duniya

Huenda sababu shetani anaitwa mfalme wa duniya, ndiyo watu wana weza kufikiriya kama iko na nguvu juu ya yesu mu dunia ila jibu ni apana

-Marko 1:22 -Marko 1:26-27 -Matayo 28:18 - Waebrania 1:1-4 - Yohana 5:27 -1Petro 3:22

c) Yesu Kristu Ali Fukuza Shetani Na Mapepo

Kwa kuonesha ya kama yesu kristu iko na mamlaka juu ya shetani na mapepo wake wabaya. Yesu ali kuwa na zi chukuliya mamlaka na kuzi fukuza nazo kwaku onesha kushindwa kwao mbele yake na ginsi hazina uwepo mbele yake zili kuwa na mutii na zina kubali na zina toka

-Matayo 8:28 -Marko 1:26 na 34 -Matayo 9:33

-Matayo 17:18 -Luka 4:35 na 41

-Matayo 12:22 -Luka 8:2

d) Yesu ali wapatiya wanafunzi wake uwezo Juu Ya Shetani Na Mapepo Zake Zote

-Luka 9:1 - Matayo 16:18 -Luka 10:19 - Yohana 14:12-13 -Marko 9:23 - Matendo 16:18

2) UHARIBIFU WA SHETANI NA ANA ONGOZA WATU KATIKA UHARIBIFU

- ✓ Shetani ana jitambuwa ya kama yeye alishaka kupoteza neema yake ya kule mbinguni, ndiyo maana ana jikazaka sana na watu nao wapoteze neema yao, tena zaidi ikuwe watu wa Mungu.
  - Yohana 10:10 Waefeso 6:11 1 Petro 5:8
- ✓ Uwongo ni silaha kubwa sana ya Shetani ili afikiye kuwa danganya watoto wa mungu
  - Matayo 4:6 Yohana 8:44 - 2 Wakorinto 2:11 - 2 Wakorinto 11:14
- ✓ Shetani ni mfalme wa giza, na ile giza yake ndimo ana ongoza amo watu wake
  - Matendo 26:18 Mezali 4:19
- ✓ Giza ya Shetani ina panda na chuki kati ya watu
  - Yohana 15:18 1 Yohana 3:1-13
- ✓ Shetani ana tesa watu akiwa ongoza ndani ya zambi, ana chafua myoyo ya watu na ana wa ongoza kwenye mauti
  - -Luka 13:38-40 -Luka 16:22 1 Yohana 3:8
  - Matayo 13:38-40

SOMO 6: JINSI YAKU SHINDA VITA VYA SHETANI

Mukristu wa kweli aki elewa maandiko yaani neno la mungu na akiwa tu na musimamo katika maneno ya mungu na iwe musimamo iliyo imara,iyi inatosha kwa kumushinda Shetani

i. MSIMAMO KATIKA IMANI

Imani inayo faa kwa kushinda vita ya Shetani

- 1 Yohana 5:4 Waebrania 10:19-25 Waebrania 11:6 Waroma 5:1
- 1 Watesalonika 5:8-9 Yakobo 1:5-6 -1 Timoteo 6:12

ii. TARATIBU ZA USHINDI

Yesu kristu ali elewesha vizuri kuhusu msimamo katika imani ambayo ina weza kufikiya kupeleka mwanadamu katika maisha ya ushindi juu ya Shetani na duniya

- Matayo 9:22 -Luka 7:3-9 -Luka 18:18 Yohana 11:25-26
- Yohana 6:28-29

iii. USHINDI WA KIROHO NA MAFAIDA ZAKE

Uzima yote ya kiroho na ma faida zake, mwanadamu ana fikiya kuvi pata kama tuu ana kuwa na msimamo iliyo imara katika imani ndani ya yesu kristu.

- Yohana 1:16 - Yohana 15:11 - 2 Wakorinto 9:8 - Waefeso 3:16-20

iv. USHINDI NI JAMBO LA KAWAIDA

Mwanadamu aki simama tu vizuri ndani ya yesu, ushindi kwake ni jambo ya kawaida sababu vita si vya Mwanadamu ila vita ni vya yesu kristu yapo kuwa Alisha shinda tangu zamani.

- 2 Wakorinto 2:14 - 2 Wakorinto 10:4 - Waroma 8:37 - Wafilipi1:9-10

v. IMANI YA KWELI INA LETA AMANI

Mwanadamu ye yote aliye na musimamo ya kweli katika imani ndani ya Yesu kristu, sherti akuwe na amani, ingawaje matatizo wala ma shida za mu duniya, ila

mutu aliye na musimamo imara katika bwana sherti akuwe tu na amani siku zote mu maisha yake.

Waroma 1:17-18
 Luka 1:78-79
 Yohana 16:33
 Waroma 5:1
 Waroma 15:17
 Yohana 14:27
 Wafilipi 4:7
 Waebrania 4:3

SOMO 7: NAMNA YA KUISHI NA MUNGU KAMA VILE MTOTO WAKE

Twa kuomba uheshimu ma taratibu hizi ndizo zitakato kufikisha katika mahali za kuishi na tena kutembeya vizuri pamoja na mungu sawa vile mtoto wake anaye mu faa

- 1) KUKUBALI KWANZA MWITO YA WOKOVU
  - 2 Wakorinto 5:20 Matayo 11:28 1 Timoteo 2:4
- 2) KUKUBALI KUTEMBEYA KATIKA MAPATANO AO MA AGANO NA MUNGU
  - Mwanzo 17:7 Waebrania 12:24 Waebrania 13:20
  - -Waebrania 8:8-11 -Wagalatiya 3:17-18 -Kumbukumbu 6:12

3) KUJITAHIDI NA KUTEMBEYA KATIKA HALI YOTE INAYO FAA KWAKU MUPENDEZA MUNGU

-Waefeso 4:1

4) KUISHI KAMA YESU

Yafaa kujikaza kwaku fikiya kuishi kama vile yesu alivyo ishi katika hali yote inayo faa kwaku mupendeza mungu. Uki tembeya katika ukweli ndani ya yote - 1 Yohana 2:6 - 3 Yohana 3

5) UTIMILIFU YA YOTE ILIYO MAPENZI YA MUNGU

Yaani ya faa kuelewa ya kuwa ni nini njo mapenzi ya mungu baada ya kui elewa ya faa kuji tahidi kwa kui timiza kila siku ya maisha

- Matayo 6:10 Matayo 7:21 Matayo 12:5 Yoshua 1:8-9
- -Waebrania 8:27

6) MAISHA YAKU KESHA AO YA UCHUNGUZI YALIYO MEMA NA YA KUPENDEZA MUNGU

-Waebrania 13:17 - Matayo 24:45-46 - Luka 12:41-44

SOMO 8: MAOMBI

1. UFAFANUZI

Maombi ni maongezi ama mazungumuzo ya mutu pamoja na mungu

2. UHAKIKA KATIKA MAOMBI

Kwa kufanya Maombi, sherti atakaye omba awe na ma uhakika Fulani Fulani, ili afikiye kufanya Maombi katika utaratibu pamoja na tumaini

- Waroma 8:15-16 - Waroma 10:13 - Waebrania 10:19-22

3. KATIKA MAOMBI YA ITAJIKA MSAADA

Katika nukta ya pili, twatoka kusema kuhusu uhakika katika Maombi,ili Maombi ihakikishwe ya kama ni ya kweli, na itakubaliwa na mungu, sherti iliyo kama misaada yote ikuwe vizuri ndani ya Maombi. Na hayo ndiyo iyi

- a) Kuomba kwa kuheshimu taratibu la neno la Mungu ama kuomba neno la Mungu
  - Matayo 6:7 1 Yohana 5:14-15 Yakobo 4:3
- b) Kuomba kwa uongozi wa Roho Mtakatifu

- Waroma 8:26-27 - Yohana 16:7-8 - Yohana 16:12-14 - Matendo 1:8

4. MAONYO KUHUSU MAOMBI

Mungu ni mumoja tu na mpatanishi wako na mungu naye ni mumoja tu njo yesu kristu. Na mwenye ana weza kuku saidiya uombe vizuri ni roho mtakatifu tu. Tena saa yaku omba, uombe zaidi na uko na kumbusha mungu ma ahadi zake kuhusu itaji ama shida yenye uko na ombeya. Ila kwa mwisho, uhakikishe ya kuwa itakuwa ju ya sifa ama utukufu ya mungu. Elewa maandiko haya.

- -1 Timoteo 2:5
- Waroma 8:26
- Yohana 16:23-24
- ✓ Maombi yaku epusha ama yaku tiya mutu ngufu mu majaribu.
  - Matayo 26-41
- ✓ Maombi yaku elewa njiya yaku ipitishiya iliikubaliwe na iweze kujibiliwa
  - Yohana 16:23-24
- ✓ Muda yote ya Maombi uhakikishe ya kama ime fanyika katika roho -Waefeso 6:18
- ✓ Nyimbo za Maombi na maneno ya Maombi inayo lingana sababu ya ile Maombi

-Yakobo 5:13

5. SHURTI ZA MAOMBI

Izi shurti ni ma taratibu zinazo amuriwa ili maombi ikuwe na kibali mbele ya mungu

- Unyenyekevu na kuacha njiya mbaya nakuwa mtiifu kwa mungu
  - Yohana 4:34 Zaburi 119:2 Yeremia 29:18 Mezali 3:5
- Moya ya utayari pamoja na imani
  - 1 Yohana 3:22 Matayo 21:21-22 Marko 11:24

6. MAOMBI ILIYO YA FAIDA SANA

Kwa hii atuwa tuna taka kufikiya kuelewa ni gani iliyo maombi ya faida sana ili ikubaliwe ? na tena ni nani ana stahili kui fanya ?

- a) Kwa mupagani: maombi ya lazima kwake ni ya toba tu
  - Zaburi 51:16-17 1 Yohana 1:9 1 Samueli 15:22
- b) Kwa mukristo wa kweli
  - **☼** Maombi ya kumu shukuru Mungu
    - Zaburi 96:4 Zaburi 107:31 Ufunuo 5:8 Zaburi 22:4
    - Matayo 21:16 Ufunuo 8:4-5
  - **○** Maombi yaku abudu
    - Yohana 4:23 Matayo 2:2 na 11 Luka 4:8
    - -1 Wakorinto 14:25 Kumbukumbu 6:13 na 18
  - Maombi ya wokovu ya manafsi zi mwendeye Bwana

- Waroma 10:1 na 13
- Maombi ya shukurani ku Matendo makubwa ya Bwana
  - Matayo 14:19
- Maombi yaku omba ukingo wa Bwana
  - Matayo 6:9-13
- **☼** Maombi ya Mataifa Fulani Fulani
  - Matayo 6:10 1 Yohana 1:9 Yakobo 5:14-16
- Maombi yaku ombeya wengine mibaraka hata na ku ombeya adui naye mibaraka
  - Matayo 5:44
- **○** Maombi ya mafungo
  - Matayo 17:21 -2 Wakorinto 6:7 -Luka 2:37

7. MUDA NZURI WA MAOMBI

Muda wa Maombi yatokana na uhuru yako wewe muombaji yaani saa uliyo na amani tena na amani ya nafasi ambayo uko naombeya; tena ya tokana na muda ya masikilizano na mungu wako.

Ila kwa upande ya mungu yeye: Waebrania 13:8 ina tupa jibu

-1 Watesalonika 5:17 - Yakobo 5:17 -Luka 18:5-8 -Waroma 12:12 -Yeremia 5:17

8. YESU KRISTO NI MFANO MZURI YA MAOMBI

- Matayo 5:25-26 - Yohana 17:1 - Yohana 11:41 -Luka 3:21 -Luka 6:12

9. IBADA

- Ibada ya upekeye pamoja na roho
- Ibada kundi ama jamaa
- Ibada ya shirika ama ya kanisa nzima

N.B: Mukristu wa kweli ni sherti aheshimu sana muda ya ibada ili aoneshe eshima na adabu aliyo nayo kwa ule mungu anaye kuja kumu abudu

- Na uchukuwe muda ya lazima mu ibada katika maabudu
- Na kwako kila ibada ikuwe na lengo lake ili utoshe ukawaida ndani ya maibada